

[Arne Larsen.]

fremt vi alvorligt skal hale ind på bolig-nøden.

Der er befolkningstilvæksten at tage hensyn til. År 2000 er vi måske 6 mill. mennesker i dette land. Vi har i dag 1,5 mill. boliger, og der bor gennemsnitlig 3 personer i hver bolig. År 2000 regnes der med 2,5 personer pr. bolig, og det vil give et behov for 2,4 mill. boliger, altså det alene kræver produktion af 900.000 boliger indtil år 2000.

Bybefolkningen vil fortsat vokse stærkest; der vil stadig væk foregå en flytning fra land til by; bybefolkningen vil vokse fra 3 millioner i dag til omkring 5 millioner i år 2000. I dag har vi ca. 1 mill. boliger i byerne; vi skal altså op på ca. 2 millioner. Af byernes boliger er i dag $\frac{1}{4}$ million bygget før år 1900. Regner man med en middellevetid på 100 år pr. bolig, ja, så skal der også i stigende takt bygges boliger til erstatning for de gamle og udslidte, noget, som vi bogstavelig talt ikke er kommet i gang med efter krigen. Antallet af saneringsmodne, usunde boliger er i dag næppe under 100.000.

Ud fra det, jeg her har nævnt, er en årlig boligproduktion på 35.000 lejligheder nødvendig, men den er kun nok til at holde — hvad skal vi sige — trit med udviklingen; den indhenter vi ikke bolignøden med. Når jeg nævner tallet 40.000 lejligheder som en ønskelig størrelse for boligproduktionen, så er det altså ikke grebet ud af luften, så er det en nødvendighed. Men jeg er på den anden side også klar over, at for at klare en sådan boligproduktion må arbejdskraften for det første udnyttes 100 pct. Vi er sikkert ikke i stand til på traditionel vis at bygge 40.000 lejligheder om året; der må sættes kraftigt ind for en industrialisering af boligbyggeriet, og jeg finder også, at regeringen bør hjælpe til med en sådan udvikling, eventuelt ved etablering af store beton-elementfabrikker. Jeg tror, at man i forskellige kredse vil være interesseret heri.

Der er mange befolkningsgrupper, der i dag lider under bolignødens kvaler. Der er familierne med børn i for små lejligheder, og der er alle de unge, der gerne vil stifte eget hjem; der er de enlige, som må tage til takke med status som logerende eller som lejere i klublejligheder til helt fantastiske og ublu priser. Ja, der kunne siges mangt og meget om de tragedier, som bolignøden fører

med sig, om sygdomme af sjælelig og fysisk art, om ødelagte ægteskaber o. s. v., men jeg skal afstå herfra.

Er der egentlig noget at sige til, at nutidens ungdom er ved at miste tålmodigheden og af og til skælder kraftigt ud? Nej, det er der bestemt ikke noget at sige til. Det er ganske forståeligt, at ungdommen efterhånden er ved at miste troen på, at samfundet vil klare dens boligproblem. At ungdommen er ved at miste troen på politikerne og dette høje ting, er der efter min mening ikke noget at sige til. Jeg tror, at man gør demokratiet og folkestyret en stor bjørnetjeneste ved ikke at løse boligproblemet hurtigt og effektivt. Jeg tror, det er på tide, at alle ansvarlige her i landet — det være sig regering, folketing som de kommunale råd — lever op til deres ansvar og virkeliggør den soleklare ret, alle mennesker i et velordnet samfund har, nemlig retten til en bolig.

I december 1958 under den daværende trekantregering gennemførtes en fuldstændig omlægning af vor boligstøttelovgivning. Det skete efter et vedvarende pres fra den borgerlige oppositions side. Man gik til angreb på den sociale linje i vor boligstøttelovgivning ud fra devisen, at staten ikke længere skulle være barnepige for folk, at billige statslån var en uting, at penge til boligbyggeri skulle skaffes på det frie kapitalmarked, at der skulle være fri konkurrence, og at der skulle være klar ligestilling mellem alle former for byggeri. Vi har hørt den samme tale i dag, og man imødekom dengang disse i mine øjne reaktionære krav og ødelagde derved hele vor boligstøttelovgivning.

De nye realkreditinstitutter så dagens lys, nye finansieringsformer blev gennemført, og hvad har det så ført til? Ja, som ventet en uhørt stigning i leje- og prisniveau til skade for de boligsøgende og kun til glæde og gavn for kapitalindehavere og boligspekulanter. Har den frie konkurrence, vi nu har haft i snart 4 år, så fået løst boligproblemet, eller er der blot antydning af, at det ad denne vej vil blive løst inden for en overskuelig fremtid? Nej, tværtimod! Jeg har ved tidligere lejlighed været inde på spørgsmålet om de nye tredjeprioritetsinstitutter, og sandheden, hvor smertelig den end kan forekomme nogen at være, er